

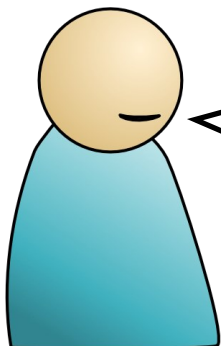
BODARNE- MAGAZINET

ADVENT-JUL-NYÅR-TRETTONHELGEN

TEMA: VAD ÄR KYRKAN ?

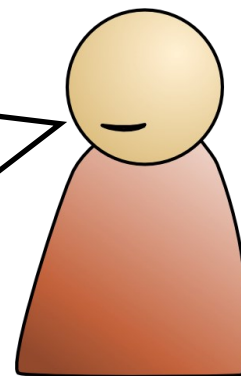
Svenska kyrkan
BODARNE PASTORAT

Vad är kyrkan?

”Jag älskar kyrkan! Det är där vi blivit döpta, konfirmerade och gifta, både jag och de flesta som bor här. Det är där vi begravt våra avlidna släktingar som nu vilar på den fina kyrkogården. Det finns så mycket värdefulla minnen knutna till kyrkan. Skulle någonting hända med kyrkan så måste den byggas upp igen. Jag vet inte varifrån pengarna skulle komma, men kyrkan måste vi ha kvar. Så är det bara. Jag ogillar när fina traditioner försvinner, som julottan eller att prästen står i predikstolen, eller Fader Vår. För framtiden hoppas jag att kyrkan får stå kvar på sin plats och vårdas av kommande generationer.”

”Jag älskar kyrkan! Det är där vi samlas och sjunger, ber, fikar, pratar med varandra. Vi är ju inte alltid i kyrkan. Ibland så är vi i församlingshemmet, ibland åker vi någon annanstans, ibland hälsar vi på gamla eller står på torget. Ibland åker vi härifrån för att träffa kyrkan på någon helt annan plats. Om någonting skulle hända själva kyrkobyggnaden skulle det vara jättetråkigt. Den är väldigt fin. Vi skulle nog ha gudstjänst i församlingshemmet i stället. Jag ogillar när det inte går att förändra eller pröva något nytt, som roligare gudstjänster, nyare musik eller att ge kollekt med swish. För framtiden hoppas jag att fler ska upptäcka kyrkans gemenskap och vara välkomna där”

Sida vid sida finns två synsätt på vad Svenska kyrkan är. Bland kyrkans anställda, förtroendevalda, engagerade och andra medlemmar finns båda perspektiven. Ibland bär en och samma person båda inställningarna.

Går det att vara en kyrka som svarar mot båda tankarna - som både vårdar minnet av det som varit, lever med glädje i nuet, och ser på framtiden med nyfikenhet?

Om vi någon gång ställs i ett vägskafl, där vi måste ge det ena synsättet mer genomslag än det andra, är det en ganska avgörande fråga: Vad är kyrkan?

Simon Joelsson församlingspräst Ramundeboda

Bodarne-Magazinets redaktionsgrupp: Ansvarig utgivare, Jan Wallgren kyrkoherde
Simon Joelsson, Iréne Ulama, Margareta Swenson och Carina Rosengren.

Nästa nr. av Bodarne-Magazinet kommer den 16/2 2017

Från vårt fotoalbum

Konfirmander på läger i Tived.
Ungdomar på "Nattkamp"
Bodarnekören och några hundra
andra glada sångare sjöng med
Shirley Clamp i Karlskoga kyrka.
En kvartett som bjöd på latin-
amerikanska toner. Födelse-
dagsfest i Finnerödja, Skogs-
mulle och Skräpmaja träffade
barn i Laxåskogarna. Soffhäng i
Casselgården.

foto Manfred Barenfeldt

Foto Eva Sundström

Våra kyrkor och kapell – Finnerödja kyrka

I Bodarne pastorat finns flera vackra kyrkor och kapell. I detta nummer av Bodarne-Magazinet har turen kommit till Finnerödja kyrka.

Finnerödja kyrka är troligen den tredje i ordningen. Den första byggdes på 1500-talet, den andra på 1600-talet och nuvarande kyrka är från 1700-talet. Omkring 1630 tillkom Finnerödja träkyrka. I en reseskildring från 1648 berättas om "Finneri kyrkan som är belägen i en liten by mitt i skogen". Präster från Hova och Viby turades om att predika. Finnerödja blev en egen församling 1651.

Den nuvarande kyrkan, som började byggas 1761, är byggd av sandsten från trakten. Trävirket är från socknens skogar och järnet skänktes från Skagersholm. När kyrkan invigdes 1763 var den skuldfri. Stilen är både barock och rokoko. Många av inventarierna överfördes från den gamla kyrkan och på detta sätt bevaras kontinuiteten mellan den gamla och den nya kyrkan. Predikstolen i barockstil är från 1698. Den är utsmyckad med skulpturer, några iförda karoliner dräkt, vilket var högsta mode på den tiden.

Målningarna på läktarbarriären föreställer skapelsen, Adam och Eva, Moses och Aron vid kopparormen samt aposteln Johannes. Dopfunten, en tennskål på ett målat trästativ från 1700-talets början, är en gåva från Skagersholm.

Speciella är de kungliga porträtten i förgyllda ramar från 1750, föreställande dåvarande kungen Fredrik I och hans gemål Ulrika Eleonora d.y. Porträtten har vandrat fram och tillbaka i kyrkan. Efter den senaste renoveringen har porträtten åter placerats i kyrkorummet.

Finnerödja kyrka restaurerades 1920, 1966 och nu senast 2013, då den återinvigdes på påskdagen den 31 mars med trumpetstötter och sång från en jättekör. Den fina akustiken i kyrkan inbjuder till sång och musik och här hålls också många konserter och musikgudstjänster.

Text och bild: Margareta Swenson

Årets julkampanj!

I Svenska kyrkans julkampanj, som pågår från 1:a advent 2016 till januari 2017, samlar vi in pengar till Svenska kyrkans internationella arbete för alla barns rätt till ett tryggt liv. Var med oss i kampen mot barnadödligheten. Var femte sekund dör ett barn som inte hunnit fylla fem år. Barn dör av undernäring, infektioner och bristande omsorg. Vår insats som kyrka behövs, låt fler få fylla fem!

LÅT FLER FÅ FYLLA FEM!

Du kan Swischa din gåva till 9001223

Julens sånger

Bodarnekören bjuder på de välkända julsångerna från advent – trettondagen.

Trettondedag jul den 6/1 2017

kl. 15.00 i Skagershults kyrka

kl. 18.00 i Finnerödja kyrka

Välkomna!

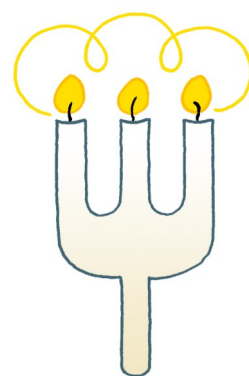
Dopfest

På Kyndelsmässodagen den 5/2 2017 kommer alla som döpts i någon av våra kyrkor under 2016 att bjudas in till dopfest. Vi kommer att dela ut dopdroppar, dopfiskar eller dopänglar till alla som döpts under 2016. Vi bjuder på extra festligt fika efteråt.

Barnens bibelutdelning till alla som är sex år i Skagershult och Ramundeboda

Alla som fyller sex år under 2016 är välkomna till kyrkan för att få en Barnens bibel. En jättefin bok med många spännande berättelser och fina bilder. I Skagershult delas biblarna ut den 11 december kl. 14.00 och i Ramundeboda den 4 december kl. 10.00. I Ramundeboda blir det också fika med kakbuffé efter gudstjänsten.

Kyrkofullmäktige i Bodarne pastorat

Kallas till sammanträde tisdagen den 6 december kl. 18.30 i Casselgården. Sammanträdet är offentligt, åhörare hälsas välkomna! Innan sammanträdet, Adventbön i Ramundeboda kyrka kl. 18.00.

Jan Holmgren, ordförande

Den 29 januari 2017 kommer
Nysund Gent Quartet till
Skagershults kyrka kl. 15.00
En härlig musikstund
utlovas!

Vecka 2 startar den Ekumeniska böneveckan i Laxå!

Mera information kommer i Laxå Nytt och på vår hemsida www.svenskakyrkan.se/bodarne

Bodarne pastorat önskar alla en
God Jul och ett Gott Nytt År!

Julaftonsfirande med jullunch!

Välkommen till Tiveds församlingshem
Julafton kl. 12.00 - 14.00. Vi äter lite julmat tillsammans i god gemenskap!

Kostnad: 100 kr. Anmäl på tel. 0584-473042 eller 070-5305746 senast den 19/12.

Våra gudstjänster

November

Fredag den 25 november

Kl. 19.00 Sinnesroggudstjänst i Ram. kyrka, kaffe.

Söndag 1:a advent den 27 november

Kl. 10.00 Mässa i Ram. kyrka, S. Joelsson, sång av Bodarnekören.

Kl. 15.00 Adventsgudstjänst, i Skag. kyrka
J. Wallgren, sång av Anuskakören, PRO bjuder på kaffe i församlingshemmet.

Kl. 16.00 Adventsgudstjänst i Tiveds kyrka,
S. Joelsson, sång av Bodarnekören, kaffe.

Kl. 18.00 Adventsgudstjänst i F:dja kyrka,
J. Wallgren, sång av Anuskakören, kaffe.

December

Söndag 2:a advent den 4 december

Kl. 10.00 Mässa i Ram. kyrka, A. Eriksson, utdeln. av Barnens bibel till 6-åringar, fika i Casselgården med kakbuffé.

Kl. 15.00 Mässa i Skag. kyrka, J. Wallgren.

Kl. 16.00 Gudstjänst i Tiveds kyrka, A. Eriksson.
Vi serverar adventsbuffé i församlingshemmet.

Kl. 18.00 Casselgården, De vackraste finska
julsångerna, J. Wallgren.

Fredag den 9 december

Kl. 19.00 Lucia i F:dja kyrka, medv. av barn från
F:dja skola.

Lördag den 10 december

Kl. 17.00 Kröning av Laxå Lucia i Ram. kyrka.

Söndag 3:e advent den 11 december

Kl. 10.00 Mässa i Ram. kyrka, S. Joelsson.

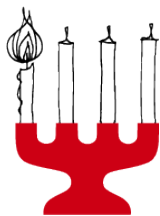
Kl. 11.00 Mässa i F:dja kyrka, J. Wallgren.

Kl. 14.00 Familje gudstjänst i Skag. kyrka,
J. Wallgren, utdeln. av Barnens bibel till 6-åringar,
Laxå Lucia medverkar.

Söndag 4:e advent den 18 december

Kl. 10.00 Mässa i Ram. kyrka, S. Joelsson.

Kl. 18.00 Musikgudstjänst i F:dja kyrka,
A. Eriksson, Laxå Blåsorkester "blåser in julen"

Julafton den 24 december

Kl. 17.00 Julbön i Skag. gamla kyrka, Jan Wallgren, sång av Jan Kenneth Rönning med familj.

Kl. 23.00 Midnattsgudstjänst i Skag. nya kyrka,
Jan Wallgren, sång Nayana Gulstad, Claes Mård piano

Kl. 23.00 Midnattsmässa i F:dja kyrka, Anna Eriksson, sång av Bodarnekören.

Juldagen den 25 december

Kl. 07.00 Julotta i Ram. kyrka, S. Joelsson.

Kl. 07.00 Julotta i Tiveds kyrka, A. Menghestu,
medv. av Anna Nord och Kerstin Häggstam-Nord.

Kl. 08.30 Finsk julotta, J. Wallgren, körsång.

Annandag jul den 26 december

Kl. 11.00 Julgudstjänst i Mosshults missionshus,
A. Eriksson, kaffe.

Kl. 15.00 Annandagsgudstjänst i Ram. kyrka,
J. Wallgren, sång av Laxåkören.

Nyårsafton den 31 december

Kl. 16.00 Nyårsbön i Tiveds kyrka, B. Jakobsson,
medv. av Kristina och Weine Bruus.

Kl. 23.15 Nyårsbön i Ram. kyrka, J. Wallgren.
Medv. av Kristina och Weine Bruus. Tennyssons
"Nyårsklockorna" läses från kyrktrappan,
glögg och pepparkakor.

Januari

Nyårsdagen den 1 januari

Kl. 18.00 Sammanlyst Nyårsmässa i Ram. kyrka,
J. Wallgren.

Trettondedag jul den 6 januari

Kl. 15.00 "Julens sånger" Musikgudstjänst i
Skag. kyrka, A. Eriksson, medv. av Bodarnekören.

Kl. 18.00 "Julens sånger" Musikgudstjänst i
F:dja kyrka, A. Eriksson, medv. av Bodarnekören, kaffe.

1:a e Trettondedag jul den 8 januari

Kl. 10.00 Mässa i Ram. kyrka, S. Joelsson.

Kl. 16.00 Mässa i Tiveds kyrka, S. Joelsson,
julgröt i församlingshemmet.

Nu kan du swisha kollekten till nr. 1232810943 Obs. skriv vilken kyrka, Ramundeboda kyrka 01, Skagershults kyrka 02, F:dja kyrka 03 och Tiveds kyrka 04

Forts. Januari

Vecka två startar den Ekumeniska böneveckan i Laxå kommun.

2:a e Trettondedag jul den 15 januari

Kl. 10.00 Ekumenisk mässa i Ram. kyrka som avslut på den ekumeniska böneveckan, medv. av pastoratets präster och pastorer, kyrkkaffe i Casselgården.

Fredag den 20 januari

Kl. 19.00 Sinnesrogudstjänst i Ram. kyrka, kaffe

3:e e Trettondedag jul den 22 januari

Kl. 10.00 Mässa i Ram. kyrka, J. Wallgren.

Kl. 11.00 Mässa i F:dja kyrka, A. Eriksson, kaffe.

Kl. 15.00 Mässa, S. Joelsson.

4:e e Trettondedag jul den 29 januari

Kl. 10.00 Mässa i Ram. kyrka, S. Joelsson.

Kl. 15.00 Gudstjänst i Skag. kyrka S. Joelsson, Nysund Gent Quartet medverkar med härlig sång.

Kl. 16.00 Gudstjänst i Tiveds förs.hem A. Eriksson.

Februari

Kyndelsmässodagen den 5 februari

Kl. 10.00 Mässa, i Ram. kyrka, S. Joelsson, utdelning av dopfiskar till de som döpts under 2016, dopfest med tårta i Casselgården.

Kl. 11.00 Gudstjänst för stora och små i F:dja kyrka, A. Eriksson. Utdelning av dopdroppar till döpta under 2016, Johannes Gunnarsson gitarr och Jennie Åsbom sång. Fika med tårta!

Kl. 12.00 Finsk gudstjänst i Ram. kyrka, J. Wallgren, körsång.

Kl. 15.00 Familjegudstjänst, i Skag. kyrka J. Wallgren, de barn som döpts under 2016 inbjuds att hämta sina dopänglar, medverkan av Sandra Ahlenflod och Jenny Lagerström.

Kl. 16.00 Gudstjänst för stora och små i Tiveds kyrka, A. Eriksson. Utdelning av dopdroppar till döpta under 2016, Johannes Gunnarsson gitarr, Jennie Åsbom sång. Fika med tårta!

Septuagesima den 12 februari

kl. 10.00 Mässa i Ram. kyrka, A. Eriksson.

Kl. 15.00 Mässa i Skag. kyrka, J. Wallgren.

Kl. 16.00 Musikkudstjänst i F:dja kyrka, A. Eriksson, tema: Bo Setterlind, medverkan av Anna-Greta Dahl och Kristina Olsson, kaffe.

Två nya ansikten i Bodarne pastorats arbetslag!

Under hösten har arbetslaget utökats med två nya medarbetare. Det är församlingsassistent, Andreas Lutmark, som jobbar med barn och ungdomar i Finnerödja och Hasselfors. Andreas stora intresse är musik, den vita gitarren är med överallt.

Lina Fredberg har en deltidstjänst som församlingsvärdinna/husmor i Finnerödja församlingshem. Lina ansvarar bl.a. för soppluncherna som ordnas i församlingshemmet.

Att sköta om blommor och pynta i församlingshemmet ingår också i sysslorna.

Eftermiddagscafé i

Casselgården kl. 13.30-15.00

Måndagar

30/1, 27/2, 27/3, 24/4

Soppluncher våren 2017

Finnerödja

Tallstigskyrkan	17/1 kl. 13.00
F:dja förs.hem	21/2 kl. 13.00
Tallstigskyrkan	21/3 kl. 13.00
Fi:dja förs.hem	18/4 kl. 13.00
Tallstigskyrkan	16/5 kl. 13.00

Tiveds församlingshem

Torsdag	26/1 kl. 13.00
Torsdag	23/1 kl. 13.00
Torsdag	30/3 kl. 13.00
Torsdag	27/4 kl. 13.00
Torsdag	18/5 kl. 13.00

Med hjärtat på rätta stället

Vad vore väl kyrkan och pastoratet utan sina volontärer? I tidigare nummer av Bodarne-Magazinet har vi presenterat olika personalgrupper. Men inom pastoratet finns ju även många grupper av volontärer. Nu är det dags för en presentation av Diakonigruppen, ett gäng frivilliga i Ramundeboda församling.

Det här är damer med hjärtat på rätta stället. Ja, herrar är naturligtvis välkomna, men än så länge är det bara kvinnor i gruppen. Den hålls ihop av Maggan Jinnestrand, som ser till att allt fungerar.

Vad gör de då i Diakonigruppen? Jo, de tar med sig kaffe och hembakat till de gamla på Ramundergården och på Solhöjden. De ordnar med eftermiddagscaféer för daglediga en gång i månaden. De stöper ljus av kyrkans överblivna ljusstumpar och säljer till förmån för Svenska Kyrkans julkampanj. De ordnar med en årlig påskbasar på Casselgården, där de säljer hembakt bröd och egentillverkat påskpyssel. På somrarna är det Diakonigruppen som ordnar med fikat när det hålls Sommarkyrka i kyrkparken.

Kort sagt: Diakonigruppen gör livet lite ljusare för många.

Finska missionskretsen

”I flera decennier har damerna i finska missionskretsen träffats på tisdagseftermiddagarna i Casselgården och på olika sätt samlat in medel till Svenska kyrkans internationella arbete. Till missionskretsens samlingar är i första hand alla finstalande välkomna, och särskilt de som vill använda sig av finska i umgänget. Tisdagar kl. 14 – 15.30 samlas gruppen i Casselgården i Laxå.”

Välkommen att vara med i detta glada gäng! Har du frågor om går det bra att ringa Jan Wallgren 0584-444630 eller Tero Brandt tel. 0584-444642

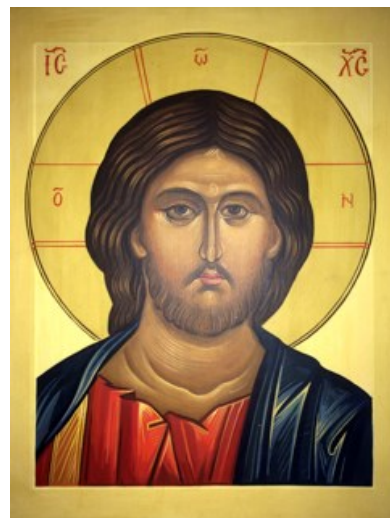
Finns i kyrkan, ikoner

Bland kyrkans många bilder av Jesus och olika helgon finns det en speciell bildstil, inte realistisk utan stiliserad, gammeldags men på något sätt tidlös. Stilen är mycket gammal och har varit i stort sett oförändrad medan det gått trender i alla andra estetiska uttryck. Dessa bilder kallas för ikoner, vilket är förvirrande för den som vet att "ikon" helt enkelt betyder "bild" på grekiska. Det sägs att lärjungen Jakob var den förste som började måla ikoner.

Ikoner är vanligast i kyrkorna i Ryssland, Grekland, Egypten och andra områden österut, men nu för tiden har ikoner börjat dyka upp i fler kyrkor i världen.

Ett av de tio budorden (som inte finns med i Luthers lilla katekes) lyder "Du skall inte göra dig någon bildstod eller avbild av någonting uppe i himlen eller nere på jorden eller i vattnet under jorden. Du skall inte tillbe dem eller tjäna dem" (2 Mos 20:4-5).

Därför kan det verka märkligt att vi sätter upp bilder i kyrkan, precis där man har blicken när vi firar gudstjänst. Den osynlige Guden kan ingen avbilda. Däremot har Gud "avbildat" sig själv och gjort sig synlig när han blev människan Jesus från Nasaret. En bild av Jesus är således också en bild av Gud. Den som vördar en bild tillber inte själva bilden, utan den som bilden föreställer. Det är också detta som är syftet med ikonernas speciella bildstil – inte att illustrera hur något ser ut, utan att hjälpa oss att be till Kristus som bilden föreställer. Om den föreställer ett helgon är meningen att hjälpa oss att ha helgonet som förebild.

Simon Joelsson

Lite om vad som hänt och händer i pastoratet på fastighetssidan

Restaureringen av Tiveds kyrka är nu helt klar.

Finnerödja prästgård är sedan slutet av augusti såld till privatperson.

Fuktskadan i Finnerödja församlingshem är åtgärdad och ny bergvärmepump har installerats. Rörsystemet i Finnerödja kyrka är i det närmaste klart, lite snickerier återstår. Den gamla oljepannan är borttagen. För Skagershults nya kyrka planeras installation av vatten och avlopp, ett pentry skall också inrymmas i kyrkan. Vi räknar med att detta skall vara klart under första halvåret 2017. Ny personal och servicelokal skall byggas vid Skogskyrkogården med start under 2017.

Arne Augustsson, Jan Holmgren

Finnerödja församlingshem

Vad är kyrkan för dig?

Britt "Bissen" Johansson Hasselfors

Den är väldigt viktig, den står för humanismen. Fyller en mycket viktig funktion i vårt samhälle. Man kan söka sig dit när man känner oro och sorg. Alla är stressade, att bara komma till kyrkan och sätta sig ner och känna lugnet borde alla få göra. Där kan man finna ro och lyssna till fin musik.

Liv Olsson Finnerödja

Kyrkan för mig är en plats dit jag går och känner gemenskap på olika sätt. Under en väldigt stor del av mitt liv så har jag varit med på olika aktiviteter och kyrkan har liksom alltid funnits där. Med tanke på det så betyder kyrkan en hel del för mig.

Sanna Lernéus Laxå

Betyder något om Gud. Påminnelseplats för Gud. När man går in i en kyrka känns det som om man går in i en annan tid. En tryggare plats än ute.

Kom ihåg Arbetskretsens
Julmarknad i Skagershults
församlingshem 26/11 kl. 15.00

Lite information om Kyrkovalet 2017

Söndag den 17 september 2017 är det Kyrkoval. I Svenska kyrkan är det val vart fjärde år och alltid tredje söndagen i september.

Vad väljer jag till ? I Kyrkovalet väljer du de personer som ska få förtroendet att styra kyrkan de kommande fyra åren. Direkta val sker till Kyrkofullmäktige i pastoratet, till Stiftsfullmäktige och till Kyrkomötet på den nationella nivån. **Får jag rösta ?** För att du ska få rösta ska du senast på valdagen fylla 16 år, du ska vara medlem i Svenska kyrkan och folkbokförd i en församling i Sverige den 18 augusti 2017 (då röstlängden fastställs) **Hur många är röstberättigade ?** Cirka 5,5 miljoner av Svenska kyrkans medlemmar är röstberättigade. I Kyrkovalet 2013 röstade 700 000 medlemmar. Vi hoppas nu att fler engagerar sig och röstar i nästa val.

Kyrkoval
17SEP2017

Nomineringsmöte

Nomineringskommittén inbjuder medlemmar att fastställa Kyrkofullmäktigelistan inför valet torsdag den 8 december 2016 kl. 18.00 i Casselgården, Laxå

Välkomna hälsar Nomineringskommittén i Bodarne pastorat!

Telefonlista

Pastorsexpeditionen Laxå tis. 13-15 och tors. 10-12	0584-10020
Församlingsexpeditionen/ Öppen dörr Finnerödja ons. 9-16	0584-20020
Församlingsexpeditionen Tived tors. 13-15	0584-474056
Kyrkogårdsförvaltningen Laxå	0584-10281
Kyrkoherde Jan Wallgren	0584-444630
Församlingspräst Anna Eriksson	0584-444631
Församlingspräst Simon Joelsson	0584-444632
Diakon Veronica Hagberg sjukskriven	
Församlingspedagog Iréne Ulama	0584-444638
Församlingsassistent/ vik. diakon Hanna Hagström	0584-444 632
Församlingsassistent Andreas Lutmark	072- 7395946
Kantor Per Nordin	070-3668821
Kantor Jan Kenneth Rönning	0584-444643
Kantor Kalle Hult	0584-444645
Ekonom Gun Pettersson	0584-444640
Ekonom Gunnar Rundqvist	070-3294988
Informatör/administratör Carina Rosengren	0584-444641
Husmor Margareta Jinnestrand	0584-444644
Församlingvärd/husmor Finnerödja, Lina Fredberg	072-7395947
Lokalvårdare Maria Bohlin	0584-444647
Kyrkogårdsassistent Sofia Liljeberg	0584-444646
Kyrkogårdschef Jonny Persson	0584-444636
Kyrkvaktmästare/fastigheter Per Gustafsson	0584-444639
Kyrkvaktmästare Finnerödja Nicklas Karlsson	0584-444634
Kyrkvaktmästare Tived Kjerstin Johansson	0584-444635
Kyrkvaktmästare Skagershult Stefan Persson	0584-444637
Vaktmästare/barnledare Tero Brandt	0584-444642
Ramundeboda församlingshem	0584-10635
Finnerödja församlingshem	0584-20403
Tiveds församlingshem	0584-474056
Skagershults församlingshem	0585-44436
Uthyrning av Ramundeboda och Skagershults församlingshem	0584-444641
Uthyrning av Finnerödja församlingshem	0584-444640
Uthyrning av Tiveds församlingshem	0584-444640
Kyrkofullmäktiges ordförande Jan Holmgren	070-6285960
Kyrkorådets ordförande Arne Augustsson	070-3055537

Kontaktpersoner för den finska verksamheten

Präst Jan Wallgren	0584-444630
Tero Brandt	0584-444642

Epost till pastoratet: bodarne.pastorat@svenskakyrkan.se

Hemsida: www.svenskakyrkan.se/bodarne

Mat och baksidan

Här kommer recept på ett vörtbröd som bara måste finnas hos oss till julen. Receptet ger fyra ganska stora saftiga limpor. Skickar även med recept på en god fruktsallad, nyttig och vacker att se på!

Vörtbröd

100 gr. smör
2 flaskor porter 33 cl.
1 flaska julmust 33 cl.
2 dl. mörk sirap
2 msk salt
3 dl. russin
1 tsk stött kryddnejlika
2 msk. mald ingefära
2 pkt. Jäst
2 kg. rågsikt

Gör så här:

Smält smöret, tillsätt porter, julmust, sirap, kryddor och russin, ljumma upp till fingervärme. Smula jästen i en bunke häll över den ljumma degvätskan och tillsätt mjölet. Kör degen blank och smidig tills den släpper bunken. Täck med duk och låt jäsa väl c:a 45 minuter. Knåda degen blank, dela den i fyra delar och rulla ut till fyra limpor. Lägg limporna i varsin vagga av smörpapper och lägg dem sida vid sida i en långpanna. Jäs under duk c:a 40 minuter. Värm ugnen till 225 grader, grädda bröden längst ned i ugnen 35-40 minuter. Låt svalna på ett galler under bakduk.

Julens godaste fruktsallad

6 portioner
2 mandariner
1 apelsin
2 blodapelsiner
1 äpple gärna Ingrid Marie
1/4 ananas
1 dl. granatäpplekärnor
1 färskt fikon
1 dl. vindruvor
1/2 dl. gula russin

Sockerlag: 1 dl. vatten, 1 dl. socker, 1/2 vaniljstång, 2 kanelstänger, 2 stjärnanis

Koka upp vatten, socker med vanilj, kanel och anis i en kastrull. Låt kryddorna dra i sockerlagen tills den svalnat, sila bort kryddorna. Skala citrusfrukterna, skiva mandarinerna tunt och skär apelsinerna i bitar. Skär äpple, ananas och fikon i tunna klyftor. Dela vindruvorna. Lägg upp all frukt vackert på ett fat, slå på kryddlagen och låt allt marinera i ett par timmar före servering. Strö över 1 dl. rostade hassel och pecannötter. Bjud gärna lätt vispad grädde till.

Carina Rosengren